

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendaram letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Ka naj bi včinoli, da pride služabnik boži, Anton Martin Slomšek na oltar?

Prečteli smo življenjepis služabnika božega, ki nam ga je v družbi sv. Mohora skoz dve leti ponüdo mil. g. prelat, dr. Franc Kovačič. Obe knigi sta resno i krasno zgodovinsko delo. V niednoj pa ne najdemo svetnika Slomška. Tü pa tam se zablíši štera njegova junaška jakost, a nit zgodovine jo hitro pogasi, štera se plete naprej v obema knjigama. Nujno potrebujemo knigo, spodobnoj onoj, štera je prinesla življenjepis služabnika božega, Friderika Barage, da se bomo nasitili pri njej z jakostmi Slomškoviimi. To prvo. Drugo je pa pobijanje neke zmote. Ta zmeta v tom stoji, ka neki politični list, kak na priliko Slov. Gospodar z podpisi šče pripomočti k tomü, ka se Slomšek proglasi za blaženoga. Proglasitev za blaženoga se samo te more izvršiti, če Bog odiči svojega vernoga slugo z dvema čüdoima. Čüde so potrebne. Čüde pa, kak nas vera vči, samo Bog lejko dela. Boga pa z podpisi nišče dozdej ne geno i tüdi nišče ga zdaj ne bo geno, da bi to najmenšo čüdo včino za čast Slomškovo. Jezus je pravo „Prosíte i dobíte“, nikdar pa ne: „Podpise pobirajte“. Jezus, gda je svoje čüde delao, je nikdar niedne ne včino brez kakše lepe velike, celo junaške jakosti. Ta se je mogla prle zablíščati pred njim i samo za tem je včino svojo čüdo. Največkrat je zahtevalo živo vero i vüpanje. Živo vero, ka je on Bog i vüpanje v njegovo božansko vsega-mogočnost i neskončno dobroto pa smilenost. Kak velika je bila ta zahteva, če pomislimo, da so v njem ljudje ne vidili drugoga, kak ednoga zavrnjenoga siromaka iz Nazareta. Jakosti pelajo do čüd. Če zato mi ščemo, kak iz celoga srca to ščemo, da bi prišo Anton Martin Slomšek na oltar, te moramo z jakostmi genoti Večnoga Pastira, ka odiči svojega vernoga slugo Slomšek Martina z čüdami. I jakosti, štere bi najhitrej genole dobroga Boga, so ravno jakosti samoga služabnika božega. Zato je potrebno na den priti z temi jakostmi v ednoj primernoj knigi. Tečas pa vseh nas briga mora biti v tom, da si osvojimo tisto nadnaravno jakost, štera se kak rdeča nit vleče skoz celo Slomškovo življenje i to veže v najlepši šopek boži i ta je *lúbezen do slovenskoga naroda*. Slomšek ne delao razlike med Kranjci, Štajarci, Korošci itd., njemi so bili vsi Slovenci *deca*, štere vse je z očinskov *lúbeznostjov lúbo* i je vsem šteo ednako pomagati vsem. To je tista visina, na štero moramo vsi prispjeti, če ščemo pripomočti k beatifikaciji Slomškovo.

Slomšek je v svojoj velikoj lúbezni do slovenskoga naroda šteo toga združiti okoli slovenskih višjih pastirov, naj se tak te narod ležej oskrbi düševno i tüdi ležej zveliča. I vse, ka je moglo včiniti, je včino v te namen. I nikdar ne zavrgo nikšega sredstva, čeravno je od drugec prišla, ki je vodilo k tomü cili. Zato je bio vesel, če so drugi v drugoj škofiji izdali knigo, štero je on nameno, naj se düšam samo pomaga. On je gledao cio, namen, ne si pa devao gor nikdar političnih očalov. Pri njem je valala düša i samo düša, vodila ga je pa lúbezen, čista lúbezen do rešenja te. Če Slomšek zdaj žive i vidi, ka smo se mi, sto i stoletja odtrgani dol slovenskoga naroda, združili pod slovenskim škofom s svojimi rodnimi brati, bi v zahvalnoj lúbezni do Boga celo svoje srce posveto nam, naj bodočnost v najkračšem časi poravna rupača i ruklovje naše düševne poti, štera je nametala na to preminočnost. On bi strogo nastopo proti vsakomi, ki bi žalo naše pravice. On bi z nezprosnov ostročov pokarao tiste, ki bi samo z ednim mi-

gom pokazali nestrpnost nad našim domačim krščanskim tiskom, ki je te deo slovenskoga naroda rešo versko i narodno. On bi bio najbolje goreči širiteo toga tiska i bi ga priporočao v celoj svojoj škofiji, naj ga podpirajo i bi jasno povedao, da se proti tomü tiski prečni list ne sme boriti v Slov. Krajini. On bi pravično razsodo krivice, ki bi se tomü tiski i tomü deli slov. naroda godile. Lúbezen, ki je gorela v njegovom srci do slovenskoga naroda, bi njemi to jasno pokazala. Tak bi delao Slomšek. I tak je tüdi delao, gda je v novo škofijo dobo iz druge škofije dühovnike i vernike. I v tom Slomškovo dühi je začeo Slov. krajino voditi i jo vodi tüdi naš prezvišeni g. knezoškof i ap. administrator. Ve se spominamo na njegove goreče reči v njegovom prvom pastirskom listi, v šterom je glasno i jasno povedao, da vsem da ednake pravice. Mi se spominamo, z kak genlivimi rečmi je priporočao pri nas i prek Müre že naš Marijin List. Mi smo svedoki njegove gorečnosti po njegovih fémanskih potaj v Slov. Krajini. Mi svedočimo, da zaistino z očinskim srcem zagovarja

Nedelska šola.

3. „Draga sestra“.

„Draga sestra“ je ženska, štera je obľubila večno lúbezen i pomoč bližnjimi, če te trpi, če ga mantra beteg, ali nesreča. Je bole male postavne, oblečena je v beli plašč, ma beli fürtoj i na glavi belo, pokrivalo. Iz ženske se ne vidi več, kak samo roke i obraz. Vse oblike ženskoga tela dobro zakrije beli plašč, vlase belo, lepo štirvano pokrivalo. Obraz je čist, zdrav, miren. Roke so viditi močne i odločne. Ta „draga sestra“ ne lübi z rečjov, nego — z hasnovitim delom.

Vzeme gospodi Kovači list, šteroga je dobo v sprejemnom uradi. Preče, kaj je napisano i že pokaže, kama mora iti betežnik. Pela ga v kopalnico.

Kopalnica je mala soba. Ma dve pripravi za zmivanje i edno velko kad za kopanje. Novomi betežniki pripravijo sestra robačo, spodnje hlače, plašč, papuče, da njemi brisačo i kupico, potem veli, naj se loči od civilne obleke. Civilno obleko prevzeme strežnik, dvorjenik, (naši njim pravijo — verter) — betežnik pa vrže s sebe vse, ka dela na zvünaj razliko med siromakom i gospodom. Bolniški gvant je vednaki za vse. Če se oblečeš v bolniški gvant, nišče ne ve ka si, kelko grünta, penez zmoreš. V betežniškoj obleki si samo betežnik i nikaj več.

Dobro je tak?

Že v prvom hipi tüdi ne. Srakica, spodnje hlače, plašč, copate (papuči) — vse je bole siromaško, iz menje vrednoga blaga. Plašč je zaflikan, lejko se zgodi, ka ti je preveliki ali premali. Papuči so bole trdi, jako preprosti. Ne bi rad pogledao v ogledalo, ar se bojiš *novoga človeka*, da je istina, v betežniškoj gvanti si novi človek. Ne gospod ravnoteo, ne državni sluga, ne delavec v fabriki, nego samo človek, šteri ma beteg v svojem teli.

Sledi se pokaže, ka te vednaki gvant za vse ma tüdi *dobre strani*. Ednaki obleč vseh te zveže z drugimi betežniki v edno velko trpečo i zednim na svoj način lúbečo družino. Tisti betežnik, šteri te na cesti ne pogleda, ar si gospod, ti ne zavüpa, ar si pri drugoj političnoj stranki, te zaničava, ar si slabo oblečen, pravim, tisti betežnik ne vidi razlike iz predšpitalskoga življenja. Ti pomaga, če more, ti da lepo reč, če si je potreben. Špi-

pravice vsega našega tiska. Z kak velikov lúbeznostjov nam je sproso blagoslov od sv. Oče ravno zdaj. Mi znamo, da nam je oča, da nas lübi, da nam dobro šče. Mi vidimo v njem Slomškovo düha. Mi poznamo njegove najbolše namene za našo dobro. Düžni smo pa moliti i prositi priprošujo Antona, Martina Slomška, da dober Bog da še naprej našemi višnjemi pastiri Slomškovo düha i toga popunost, da ž njim vzgoji tiste jakosti v nas i vu vseh svojih vernikaj, ki so potrebne, da dober Bog včini kem prle dve čüdi za diko Slomškovo. Predvsem pa prosimo po Slomškovo posređevanji tisto medsebojno lúbezen do vseh nas, ki smo sinovje i hčeri slovenskoga naroda, kjekoli prebivamo, ki jo je on gojio v svojem srci i jasno kazao povsod.

Ta lúbezen, gda se vtrdi v našem srci, odpravi vsa nesporazumjenja, če še obstojijo, vse borbe proti domačemi krščanskimi tiski i nas poveže vse to i ono stran Müre vküp v en lepi šopek, šopek slovenski, spleteni iz globokovernih i lúbečih slovenskih src, ki ga bo v rokaj držao od lúbezni se smeheči *blaženi Anton Martin Slomšek*. Daj nam dober Bog to kem hitrej dosegnoti. TSJ.

taoski gvant spremeni prle različne lüdi v ednake, v trpeče, v betežnike.

Ništerni lüdjje bi radi šli spoznavat *vednakost* na Rusko. Radi bi vidli, kak je v državi, ge so vsi lüdjje samo tovariši, sodrugi. Škoda za pot i stroške. Pojdi, brat moj, v bolnišnico, obleči gvant betežnika, mej odprte oči, pa boš vido *doma*, kakša je družba, v šteroj so lüdjje vednaki, resan vednaki.

Pa spoznaš tüdi to, da ta ruska vednakost ne prinese nikše sreče, nikšega zadovolstva.

... Glejte, skoro bi pozabili na našega betežnika.

Je že preoblečen. Copate so njemi premale, zato komaj stopa. Trda koža njemi pritiska na kúrje oko. Sestra ide naprej, betežnik za njim, iščeta mesto, posteo... Na štrtoj posteli pri levoj steni leži betežnik. Na operacijo čaka. On more iz postele, njegovo mesto dobi g. Kovač.

Kakša je tista postela? Železna je, bela i močna. Za podzglavje ma samo eden vankiš, na mesto blazine dva vunena i eden platneni prt. Pri glavi sta dve tabli. Na gornjo, na čarno napišejo ime, starost i beteg. Na spodnjo tablo vsaki den dvakrat napiše sestra kelko vročine je meo bolnik. Mehka je ne ta postela, trda tüdi ne. Ništerni siromak, šteri je vajuen počivati na slami, v štali — zagvišno misli v toj posteli, ka je v raji. Lepo, čisto, belo je vse okoli njega, zato je srečen. Što je vajuen bolše postele — se čüdi, se more privaditi... On leži, je tihi i čaka.

Rad bi vido, ka se že pokaže kakši zdravnik. Rad bi povedao ka ga boli, rad bi slišao tolažbo. Doma se je vse sükalo okoli njega; on, betežna kotriga družine, je bio sunce, vse je njemi slüžilo, vse bi rado njemi zmenjšalo trpljenje. Eti, v špitali, v betežniškoj gvanti ne poznajo nikšega sunca. Tü vednako merijo vsem. Tü vse ide na vüro, vse ide po špitalskom redi.

Samo sestra opazi nemir betežnika. Ona pride k posteli — nepozvana, ali itak srčno pozdravljena. Ona ti pove: „Za pol vüre se začne *vizita*, pridejo gospodje zdravniki. Do toga časa potrpite“. Ne božajo te te reči, ar vsem vednako guči draga sestra, ali so itak ravstvo na trpeče srce. „Draga sestra“ je edini človek, šteri v toj velikoj mučnoj vednakosti pokaže, ka smo itak — ne vednaki...“

Murkovič Jánoš.

Dne 5. aprila bo poteklo 19 let, odkar počiva v grobu Murkovič Jánoš, najznamenitejši šolnik in glazbenik, ki je dal vse svoje bogato znanje prekmurskem ljudstvu.

Murkovič báči se je rodil 23. decembra 1839. pri Mali Nedelji na Štajerskem. Po končani ljudski šoli, katero je obiskoval v svojem rojstnem kraju, je odšel v Varaždin na nižjo gimnazijo. Tukaj je dokončal tudi didaktičen — pedagoški tečaj, nakar je bil postavljen kot „praeceptor“ na različnih krajih v Medjimurju: v Štrigovi, Nedeljišču, katere je končal leta 1859. v Šopronu. Eno leto pred tem l. 1858. je bil izvoljen za učitelja, pozneje tudi za kantorja v Beltincih. V Beltincih je služboval celih 20 let do leta 1878, ko je sprejel nadučiteljsko mesto v Trbovljah. Tam je ostal le eno leto, ni se mogel prilagoditi tamkašnjim razmeram, zato se je vrnil v Slov. Krajino, ko je bil izvoljen za nadučitelja in kantorja v Dol. Lendavi. Istočasno mu je madžarska prosvetna vlada poverila poučevanja petja in glazbe na lendavski meščanski šoli. Leta 1894. se je odpovedal službi na osnovni šoli, ker ga je ministrstvo za uk in bogočastje imenovalo za učitelja na meščanski šoli, kjer je služboval do leta 1905., ko je šel po 52 letnem službovanju v pokoj.

Ime Murkovič je tesno zvezano z kulturo preteklega stoletja okolice Beltinci in Dol. Lendave. Kot izreden glazbeni talent je visoko dvignil slovensko cerkveno petje, ter je vzgojil celo generacijo godbenikov. Kot učitelj je zaslovel daleč na okoli; njegova šola je veljala za vzor šole. Te njegove sposobnosti je hitro spoznala madžarska prosvetna vlada, zato ga je poslala kot mladega beltinskega učitelja na študijsko potovanje v Švico in na Nemško. Od tam se je vrnil z bogatim pedagoškim znanjem, katero mu je bilo dobro došlo pri sestavi njegovih šolskih knjig: „Abecednik za kath. vesničke šole“ in „Perve knjige čtenja“.

Murkovič báči je imel poseben talent za jezike. Razen slovenskega in hrvaškega ter madžarskega je popolnoma obvladal nemščino in latinščino. Svoje znanje je izpopolnjeval z potovanji, tako je prepotoval Madžarsko, Češko, Prusijo, Bavarsko in Švico. Med javnosljo in med svojimi stanovskimi tovariši je užival veliko spoštovanje in priljubljenost. Društvo rim. kat. učiteljev ga je večkrat izvolilo za svojega predsednika. Svoja zadnja leta je preživel v svoji vili na hribu sv. Trojstva pri Lendavi, kjer je letá 1917. umrl. Gümilar F.

Zjedinjene države.

William Heart, lastnih 40 najbolje razširjeni dnevnikov je pisao uredniki ednoga lista sledeče: „Prosim vas, da dostojno pohvalite katoličansko Cerkev zavolo njene bojevitosti proti komunizmi. To ravnanje Cerkev se more v istini vsakomi dopadnoti, ar nas spomina na najslavnejše borbe Cerkev. To je druga križarska bojna, ki ma za cio, da spravi narode v boj proti komunizmi. Ona je nedavno začnola delati proti nemoralnomi kini. Toj akciji so se mogle pridružiti tüdi druge veroizpovedi. Ta akcija je uspela v takšoj meri, da je kino postano dostopen mnogim poštenim ljudem. Jaz sam ne katoličan, pripadam protestanskoj verskoj ločini. Ali vseedno morem priznati njeno srčnost, njeni prenavlanski düh, njeno veliko zavest odgovornosti pred Bogom i ljudmi, štero je katoličanska Cerkev pokazala, kda je začnola odločen boj proti komunizmu. Vüпам, da se moja i druge cerkvi združijo v boji proti nevernikom s kat. Cerkevjo i s küpnimi močmi odbijejo sovražnike, steri so proti veri, redi i slobodi.“

NEDELA

Cvetna nedela.

I.

Berilo iz 2. knjige Mozešove (15, 27, 16, 1-7). Tiste dni so prišli Izraelovi sinovi v Elim, kje je bilo dvanajset studencov i sedemdeset palm i so tu postavili šatore kre vode. Potem so odpotovali iz Elima i vsa vnožina Izraelovih je prišla v puščavo Sin, štera je med Elimom i Sinajom i to je bilo petnajstoga dneva v drugom meseci, kak so odišli iz Egipta. I ves zbor Izraelive dece je mrmrao v puščavi proti Mozeši i Aroni. I gučali so njima Izraelovi sinovi: „O da bi bili po Gospodovoj roki vmrli v egiptskoj deželi. Tam smo sedeli pri loncaj mesa i jeli smo kruh do sitosti. Zakaj sta nas odpelala v to puščavo, da morita z gladom vso vnožino?“ I Gospod je pravo Mozeši: Glej, dežjuvao bom kruh z nebes i ljudstvo si ga prihaja nabirat, koliko ga potrebuje vsaki den. Tak je preskušim, ali ščejo živeti po mojoj postavi ali ne. Šesti den pa naj hranijo ka so nabrali; naberejo pa naj dvakrat toliko kak ovak vsaki den.“ Te sta pravila Mozeš i Aron vsem Izraelovim sinom: „Snoči spoznate, da vas je Gospod izpelao iz egiptске dežele. Vütro pa te vidili Gospodovo veličastvo“.

II.

Berilo iz pisma sv. apoštola Pavla Korinčanom, (I. Kor. 11, 20-32). Bratjel Gda se shajate, se to ne pravi jesti večerjo Gospodovo. Vsaki naj mre pri jeli jemle svojo večerjo prle, i eden gladuje, drugi pa se opijani. Ali nemate domov, da bi jeli i pili? Ali ščete zaničavati cerkev božo i sramotite one, ki nemajo? Ka naj bi vam pravo? Ali vas bom hvalo? V tom vas ne hvalim. Jaz sem naj mre prejeo od Gospoda, ka sem vam tüdi zročo, da je Gospod Jezuš tisto noč, kada je bio izdan, vzeo kruh i se zahvalo pa ga razlomo i pravo: „To je moje teli, ki se za ves daje; to delajte na moj spomin“. Prav tak tüdi kelih pri večerji, govoreč: Te kelih je nova zaveza v mojoj krvi; to delajte, kelikokrat bodete pili, na moj spomin. Da kelikokrat jete te kruh i pijete kelih, oznanjate smrt Gospodovo, dokeč ne pride. Štokoli bo zato ne vredno jo te kruh i pio kelih Gospodov, bo grešio nad Gospodovim telom i njegovov krvjov. Naj zato vsaki sebe presodi i tak je od toga kruha i pije iz kelih. Da što ne vredno je i pije, si sodbo je i pije, ar ne razločuje tela Gospodovoga. Zato je med vami vnogo slabotnih i betežastih i dosta jih spi. Če bi sami sebe presojali, ne bi bili sojeni. Gda nas pa Gospod sodi, nas pokori, da ne bi bili s svetom obsojeni.

Evangelij (Mataj 11). Tisti čas, gda bi se približavao Jezuš k Jeruzalemi, ino bi prišao v Bethfago k bregi Olivetanskomi: tuda je poslao dva svojiva Vučenika, govoreči njima: Idta vu kašteo, šteri je pred vama, i precij naj deta somarico privezano, i žerbé žnjov, odvežta jo, i pripelajta meni: i či de što vama kaj pravo, povejta, ka Gospod nje potrebuje, i precij je odpusti. To je pa vse včinjeno, da bi se spunilo, ka je povedano po Proroki, govorečem: Povejte Čeri Sionskoj: ovo Krao tvoj ide tebi pokoren, sedeči na somarici i žerbéti pod bremen navajene somarice. Idoča pa Vučenika, včinila sta, kak je zapovedao njima Jezus. I pripelala sta somarico, i žerbé, i djala sta na njidva gvant svoj i njega sta gori posadila. Velika pa vnožina prestérala je gvant svoj na pot: drugi so pa sekali vejke z drevja, i metali so na pot: vnožina pa, štera je naprej šla, i štera ga je nasledüvala, kričala je, govoreča: Hozanna Sini Davidovomi! blagosloveni, ki je prišao, vu Imeni Gospodnovom.

„To ljudstvo me časti samo z vüstnicami, njihovo srce pa je deleč od mene.“ (Mat. 15, 8.)

Jezuš je zadnjokrat idoč v Jeruzalem med potjov čüdežno ozdravo slepca iz Jerihe. Narod je to vido. Par dni pred tem je Jezuš obüdo mrtvoga Lazara. Poznali so ešče druge njegove čüdeže i dobrote. Zato so bili navdüšeni za njega. Gda so Jeruzalemčani zvedeli, ka Jezuš prihaja v njihov varaš, so mnogi šli čakati ga. Tak je nastala cela prošecija. Z velikim navdüšenjem so ga pozdravljali rekoč: „Hozanna Sini Davidovomi. Blagosloveni naj bo, ki prihaja v imeni Gospodovom!“ To je bilo v nedelo. V četrtak pa že „Križaj ga!“ V naše lastno pobolšanje premislimo dnes malo to židovsko nestanovitnos i nevernost. Sram nas bo, gda dokažemo, ka smo ne bolši od židovskega ljudstva.

Kralj. banskoj upravi v Ljubljani v dobrohotni pomislek.

Sezonskim delavcom i oblasti.

Bratje i sestrel
Pred ništernimi leti sem z velkov žalostjov v srci gledao na Vaše trpljenje na ednom marofi, tam daleč — daleč dol v bližini Dunave i Drave. Po dobroti gospoda urednika „Novin“ sem lejko zdigno svoj slabi glas Vam izkorišćanim sezonskim delavcom na hasek. Moje reči je posluhñola tüdi oblast i smo dosegli telko, ka je bila najhüjša krivica popravljena.

Dnes pali moram prošiti za dobroto velečastnoga gospoda župnika Klekla, da bi smeo zdignoti svoj glas Vam v hasek, naše lübezni i pomoči vredni bratje i sestrel, sezonski delavci. Samo pred kratkim so pisale „Novine“, kelko jezer našega naroda mora leto za letom v tujino. Ne zato, ka bi meo naš človek nekaj ciganske krvi, štera ga goni okoli po sveti, ne, — zato mora iti naš človek, sezonski delavec v tujino, ar doma ne dobi zadosta zaslužka, ar doma ne more zaslužit i za najpotrebnejše.

Šteri gledajo samo na jezerke, štere prišpara i zasluži naš delavec v tujini, navadno pozabijo na trpljenje i dugo vrsto ponižanja, štero mora aldüvati naš delavec, da te jezerke zasluži. Takši ljudje mislijo: delati moreš, —

kak boš inaci živo, to je pa vendar vseedno, če delaš doma, ali na tihinskom.

Ne, bratje i sestrel, je ne vseedno.

Če moč svojega mladoga tela vložiš v domači grünt, bo vrednost toga domačega grünta vekša. Vsaki vdarec z motikov, vsaka brazda, štero nasadi na domačem grünti tvoja roka, — je na hasek domačoj zemli. Tvoje delo to zemlo obogati i olepša. No, ravno tak je, če miseo domačega grünta razštrimo na celo našo jugoslovansko zemlo. Delo našega pridnoga i sposobnoga delavca naj povekša vrednost i lepoto domače zemle, jugoslovanske zemle!

Ništerni bi odgovorili: „Lejko, ali ge je tista jugoslovanska zemla za nas?“ Mamo jo, hvala bodi Bogi, četüdi ne doma, poleg veškoga kolnika. Mamo jo v našoj banovini, bliže od lüblene domače vesi — kak tisto zemlo v tujini, štero orješ, obdelavaš brat v Franciji, v Nemčiji, v Kanadi, ali v šterom šteč kraj i nam vsikdar tihinskoga sveta.

Jüžno od Ljubljane je Kočevski srez. V tom i v sosednih srezih je veleposestvo kneza Aueršperga. Istina, to veleposestvo je dnes većinoma po-

raslo z drevjom, z jeličovjem, z bukvoj. Ali tam, ge zraste bukovina, ge uspeva jeličovje, tam bi dala zemla pridnomi delavci tüdi drugi blagoslov. To veleposestvo liki strašen obroč obimle male vesice Kočevarov. To veleposestvo je bilo nikda sveta i je tüdi dnes tisti zid, šteri te male vesi Kočevarov čisto po nepotrebnom brani pred slovenskim morjom, štero raste... raste...

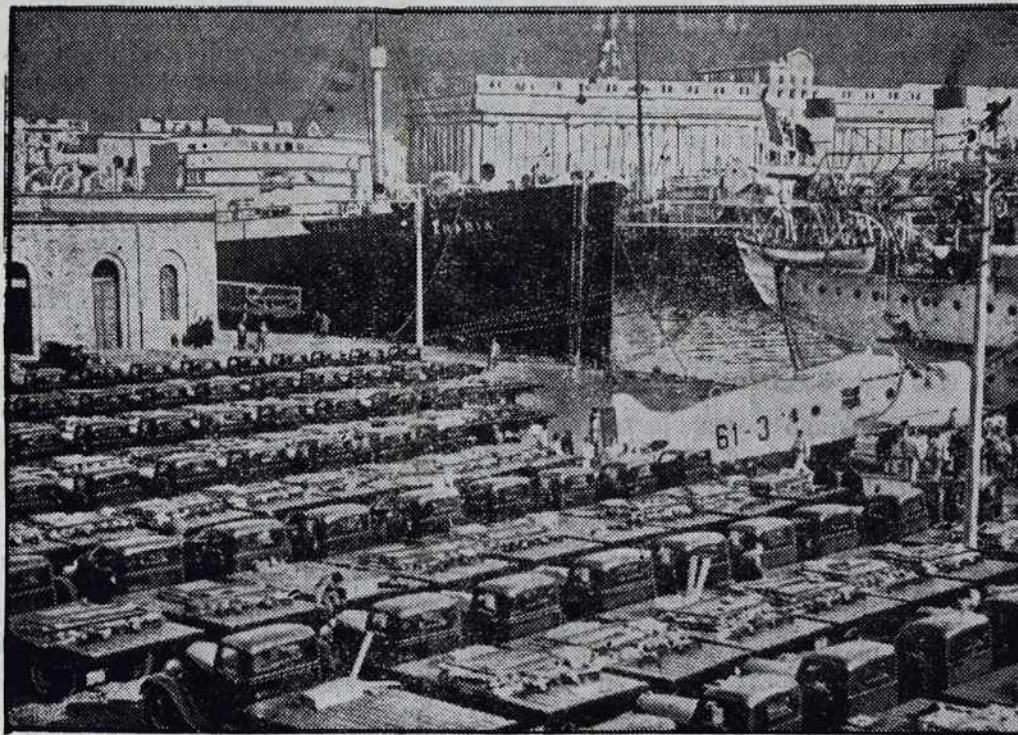
Pamet i srce nam vevlata, ka na tom veleposestvi bi lejko zrasli lepi slovenski domovi. Na tom veleposestvi bi lejko meli na stotine lepih slovenskih hižic, pod okni gredice za korine, za hišami štale za lepo i zdravo živino. Kda je pred kratkim v Kočevji zastopnik banovine pitao, ka naj bi bilo s posestvom, so zastopniki nemških občin povedali, ka naj se ga püsti lastniki... Povedali so tüdi to, ka v Kočevji, ge majo na stotine brezposelnih lüdi... ne najdejo agrarnih interesentov... to je lüdi, šteri bi meli volo i lübezen, ka se naselijo na tom veleposestvi i tam, ge je dnes gošća, si napravijo lepe i tople domove.

Dobro, če kočevski srez nema agrarnih interesentov, pa jih ma Lendavski srez, najdejo je v Soboškom

srezi. Naš človek lübi zemlo, naš človek rad obdelavle tujö grüdo, ešče rajši — svojo. Zato pa prosim Vas, bratje i sestrel, agrarni interesentje brez zemle, i Vas, sezonski delavci: odločite se, sprobajte svojo srečo na tom veleposestvi. Prošite tü za zemlo! Oblast pa prav lepo prosimo, naj misli na naše siromake, i če še indri ne dobi človeka, šteri bi vüpaio napraviti dnes to, kaj so vüpali očacje Kočevarov pred več sto leti, pa naj naseli naše sezonske delavce na Kočevskom. Naj njim da zemlo (cena itak ne bo prestrašila nikogal) — i naj da priliko našemi malomi človeki, da pomaga porüšiti strašen zid okoli vmirajoćih kočevskih vesnic.

Zakaj bi delao naš človek drugim, če lejko sebi dela?

Zakaj bi vekšao vrednost tihinske zemle, če lejko obogati i olepša našo, domačo?

V Neapolji pripravlene cele vrste tovornih avtomobilov ino letal, da je naložijo na ladje pa odpelajo v Afriko.

Krvavo bitje na cerkvenom pragi v Črensovcih.

Na cerkvenom pragi v Črensovcih je preminöo nedelo, 29. marca ravno pred začetkom velike bože službe krv tekla i je v nevarnost prišlo edno nedužno mlado življenje. Očividci etak pripovedavajo celi dogodek:

Par dečkov se je od krčme Bauer Šamuela pred vküpzvonenjom podalo v cerkev. V krčmi so ne bili. Franc Jožef iz Črensovec je plüсно iz D. Bistrice Vučko Gizele oženjenoga sinü, te pa na to z nekšim kamlom tak močno vdaro Franc Jožefa, da je te ves krvavi tá spadno. Ka sta mela med sebov, ne znati. Preiskava bo to dognala. Na to je Franc Jožef z pajdašom Hozjan Markom iz Črensovec začeo loviti Vučkovoga, a ne ga je mogeo zgrabiti, te je odbežao domo proti D. Bistrici. Brat toga, ledičen Vučko Daniel njemi je šteo pomagati i zato bežao za Francom i Hozjanom.

Mnogo kristjanov je, ki Boga hvalijo z molitvami zajtra, med dnevom pa zvečer. Ali komaj so to hozano izgovorili, že ga križajo z grdim gučom, z ogrizavanjom bližnjega, s pregrešnim življenjom sploh. Što ne žive tak, kak moli, Kristuša samo z vüstami časti.

Rabli so pred Jezušom poklekali v zasramovanje. Kristjan pa, istina, pokleka pred Jezušom i njegovim svetim lmenom zato, da ga počasti. To je prav. Ne je pa prav, či s svojim grešnim življenjom naskori zapüsti onoga, pred kom je pokleküvao.

„Jezuš tebi živem“, pravi v cerkvi, gda zagleda presveto Rešno Telo. Komaj iz cerkve stopi, že žive grehi pa

A ne je trbelo pomoči, ar je brat vüjšeo. Za ka zroka volo, to ne znati, sta se zdaj Franc i Hozjan spravila na ledičnoga sina Vučko Gizele, Daniela, ki je šteo brati pomagati. Nekaki pravijo ka zato, ar je Lovrenčov Tonč pravo Franc Jožefi, da ga je te vdaro s kamlom ne pa ov, ki je odbežao. Zastalno pa ne znati za zrok bitja. Te drugi Vučko, gda vidi, ka ga oviva plodita, da bi ga zgrabila, beži proti cerkvi i srečno bi vüjšeo v cerkev, če ga ne bi na cerkvenom pragi zgrabio i držao en dečko z Trnja, Legendov Naci. Nato se je začelo rezanje. Vučko je dobo tri globoke rane z nožom v ledevja. Što je napravo te rane, bo sodnija dognala. V glavo ga je pa smekno z nožom Franc Jožef tak močno, da noža ne mogo vözvzeti. Gda je to vido, se je prestrašo i zbežao k tetici na Srednjo Bistrico. Nož si je

hüdomi.

„Gospod, nesam vreden, da stopiš pod mojo streho“, ponavla pred sv. obhajilom. Pa komaj ga je sprejelo, že dela grdo ž njim. Bije i brše ga s tem, da zadovoljuje svoje strasti. Ravnotak, kak so delali rabli.

Judaš Iškarijot je izdao Jezüsa s küšom. Či pristopiš k sv. obhajili s smrtnim grehom na düši, ravnotak napraviš.

Lepo je pozdravljenje: „Hvalen bodi Jezuš Kristus“. Pa so, ki to izgovarjajo, potem pa ga psüjejo i dostokrat ešče njegovo žalostno Mater. So hüši, kak židovje.

Gda pristopimo k sv. spovedi, pravimo: „Jezuš, sin Davidov, smiluj

tüdi zaman jemao vö z glave ranjenec, potegno njemi ga je Matajič iz Bistrice, ali tak nesrečno, ka se je nož potro i en deo klinge ostao v glavi. Nož se je tak močno zapičo v glavo, da ga je niti hitro pridoči zdravnik dr. Sesardič ne mogo odstraniti.

Ranjenca je spovedao v Bauervoj gostilni g. plebanoš Zadravec i njemi dao slednje mazanje. Gučati ne mogo. Dr. Sesardič ga je nato odpelao z aotom v Sobotu v bolnico.

Gda to žalostno zgodbo objavlamo, prosimo sodnijo, naj ne samo zdaj, nego vsikdar ostro sodi krivce, pretepače i naj nikak ne dovoli, da bi razbijačje na sodniji kakše službe vršili i po mesti prosto hodili, kak se je to zadnje čase godilo. Krivci naj trpijo za svoje grehe, naj se pokorijo i naj se pobolšaja. To je boža zapoved pa tüdi namen vsake sodbe.

se me“. On se nas vsmili i nas ozdravi. Pri prvöj sküšnjavi pa pozabimo njegove dobrote i nehvaležni ga zapüstimo. V Jezüsovoj krvi oprano oblačilo vržemo v blato.

Ka pa nedele i svetešnji dnevi, ne svedoćijo od naše grde nevernosti? Dopodne se vsešerom glasi hozana. Lüdje molijo, božo reč poslušajo, se priklanjajo, roke proti nebi zdigavlejo. Popodne pa že na grešnoj veselici ali v grešnoj družbi gde indri kričijo: „Križaj ga!“

Istinsko se Jezuš lejko toži nad nami rekoč: „To ljudstvo me časti samo z vüstnicami, njihovo srce pa je deleč od mene“.

GLASI. SLOVENSKA KRAJINA.

Blagoslov sv. Oče. Sv. Oča so poslali prisrčni blagoslov uredniki i sotrudnikom, naročnikom i širitelom Mar. Lista kak i onim siromakom, ki si ga ne morejo naročiti a molijo za njegovo razširjenje. Uredništvo se je toplo zahvalilo prevz. g. knezoškofi i ap. administratori za priporočilo pri Njeg. Svetosti. Reči blagoslova pri drugoj priliki objavimo v Mar. Listi i tudi v Novinaj.

Navuk za tretjered je na Vüzemski ponedek v Črensovcih po večernici.

Vmrli so mati mil. g. Slepca Ivana, kanonika v Soboti. Starico je kap zadela i so brez zavesti ležali, ne guchali i ne jeli par dni. G. kanonik, ki z celim srcem visijo na svojoj staroj mami, so kak najlepše skrbeli za betežnico po noči i po dnevi. Pokop dobre matere je bio v sredo ob 4 popoldnevi z ogromnov udeležbov naroda. V molitev dobrih duš, posebno sobočkih farnikov, zročimo pokojno. Mil. g. kanoniki pa naše globoko sožalje.

Marcuške Marijine Liste ki ne dobo, naj se zglati pri upravi v Črensovcih. V tiskarni pri razpošiljanji je nastala neka pomota zavolo naslovov, prosimo zato, cenjene naročnike, da se taki javijo za liste, če bi kje zaostali.

To ne stoji. Pod naslovom Sv. Sebeščan nekak piše v Slov. Gospodari od 25. marca, da je polovica naročnikov Novin pri nas spadnola zavolo krize. V toj trditvi sta dve neistini. Prva je, da ne spadnola polovica naročnikov Novin, druga je pa, da je ne spadnola zavolo krize, nego zato, ar se je posili pošilao Slov. Gospodar, šteroga smo ne naročili. Če bi bila kriza, te si ne bi dragšega časopisa po sili naračali, nego bi ostali pri dobrih Novinaj, ki so dosta falejšje. Zrok je borba proti dobromi katoličanskomi štampi, ka vsaki pravičen farnik obsodi, i ki je samo zato obdržao Slov. Gospodara, ar se ne bi rad zamerio. Tak je istina.

Sv. Jurij. Preminoči svetek Marijinoga oznanenja je pri nas bila blagoslovitev zastave. Rano vgojndno že je par „lecionarov i cukrašov“ postavilo svoje štante, ka se pripeti samo parkrat na leto. Oblačno vreme nas je od začetka malo strašilo, a sledkar nas je sunce pozdravilo, pa vetra ne bilo kak par dni prle i sledkar. Po ranoj meši so se začnole zbirati Marijine družbenke: domače, s Cankove 17, od Grada pa 13; graške so prišle z zastavov. Vse so se belo oblekle, ob 1/2 10 vöri se je začnola procesija iz bližanje šole: okinčani križ, graška zastava i družbenke, cankovske, nato jürjanske, nazadnje nova zastava, ki jo je nosila prednica, za njov pa botra gdč. učiteljica Julija Štibler, Mariborčanka, ki že 13 let povčjuje na osnovnoj šoli v Serdici i je ne samo vzorna vučiteljica, nego tudi vzorna katoličanka; znamo, da beži pred zahvalov, a vendar se njej moramo javno zahvaliti za njeni bogati botrinski dar ino izbrana obed, ki ga je na lastne stroške dala pripraviti, odnosno ga je sama pripravila za vse družbenke i za duhovščino; pred leti je vodila gospodinjski tečaj v Serdici. — Na sredi med domačima dvema gg. duhovnikoma je šo č. g. salezijanec Cigüt, ki je meo slavnostno predgo i mešo, pri šteroj je večina (nešterne so zavolo duge poti ne mogle ostati tak dugo natešče) družbenk i botra pristopila k svetomi obhajili. Zastavo je blagoslovo po slovenskom obredniki g. provizor Varga v veličastno okrašenoj cerkvi: dugi zeleni venci iz meteka so kazali pot k oltari; podobe svetih v svetišči so tudi obinoli mogočni zeleni venci z žutimi rožami vmes; na oltari pa je bilo telko živih raznobarnih rož kak že dugo nej; oltar je krasio krasen beli prt: pod punimi grozdi i grozdnim listjom se ponizno sklanja puna pšenično vlatovje z vitkim listjom; prt je delo gdč. botre: šivala je več mesecov te težki i tak lepi vzorec. — Vence so vrle domače družbenke plele zvekšega po večeraj, ka podnevi že dosta drugoga dela bilo; tudi cvetje so same

Politični pregled.

Naš proračun je sprejeti. Senat je iz političnih zrokov, ar je proti denešnjoj vladi, nekaj točk spremeno v finančnom zakoni. Ar proračun do 1. aprila mora biti zglasan, je parlament sprejejo spremembe od senata predlagane i dao izjavo, da zakone od senata po finančnom zakoni ne sprejete, bo po rednoj parlamentarnoj zakonodaji skoz spravo. Parlament je tak zvršo svoje delo i odišo na vüzemsko počitnice.

Nemčija. Nemčija je odpovedala pogodbo, štero je v Locarni podpisala i poslala vojaštvo na francosko mejo, kama je po podpisanoj pogodbi ne bi smela. To je strašno vznemirilo Francoze i vse kotrige Drštva narodov. Zato so se zastopniki držav združeni v Drštvi narodov zbrali v Londoni, da prinesejo sklep, ka naj napravijo za prelomitev pogodbe. Do sklepa pa ešče ne prišlo. Nemčija se nešče

poskrbele pa očistile prostor pred cerkvov; pohvaliti moramo še igralke, ki so tak točno hodile na vaje. — Med Poznov Mešov nas je počasto s svojim obiskom še pertočki g. župnik. Po obedi je bilo pred cerkvov fotografiranje, pred večernicov pa igra „Marija iz Magdale“ v našoj šoli, samo škoda, da je bilo tak strašno vroče; ljudje so itak vztrajali mirno do konca, samo par nemirovnih drugoč več ne bi želeli polest. Istočasno se je začnola velka spoved: na pomoč je prišao še 5. duhovnik č. g. Zafošnik, cankovski kaplan, gde so na Jožefovo meli velko spoved; pri s. Sebeščani je velka spoved bila v petek po „Ceplenoj Mariji“, na Pertoci pa v ponedlek po tihoj nedeli. — Ovači pa mamu pri Jürji znova že pravo mirno življenje.

Na podporo Novin je poslala Balazič Marija, Gaberje, iz Francije 12 Din. Bog plačaj.

Za predsednika obrtne zadruge v Lendavi je zvoljen mesto dozdajšnjega g. Hajdinjak Antona z Odranec, g. Fritz Štefan, mehanik iz Lendave.

Kuzma. Z verodostojne vretine smo zvedili, da se mogoče že prišestno leto pri nas nastavi č. g. ekspozit, to se pravi, da dobimo nekše vrste fero, ka si zavolo velke oddaljenosti od Grada jako želemo. Lekaj se že dela proračun za zidavo novoga farofa. Od škofije je že tudi prišlo navodilo. Ekspozitura bi mela več 1000 duš, ar bi k njoj spadnole vse sosedne vesnice.

Peta postaja Križne poti.

Kot strele
so misli letele
in spanec podile
kot pekla vse sile.

Čuj, srce udarja
bolj kakor kladivo. —
Oj, vstani že zarja,
sicer: raj umrimb!

Je ugasnilo svetlo?
Ah ne! Le omahnil je Simon
pod groznim pritiskom:
nogam se zapletlo
je od križev hoje. —
„Gospod, daj mi moč:
zdaj je skušnje noč!
Da bo srce Tvoje —“

Dekliška zveza v Beltincih je na svetek Marijinoga Oznanenja obslužavala „Materinski den“, posvečen našim slovenskim materam. Puna Sapačeva dvorana jih je bila. Tudi dekke so se postavile, pozdravljale so svoje matere z deklamacijami, govori, spevanjom ino podale so tudi lepo igro, kak se je človek odao hüdomi duhi i kak ga je Marija iztrgala iz njegovih škraplov. Nad vse genljivo je bilo gledati zadnji prizor, kda je štirinajstletna deklka molila posvetilno molitev pred Marijinov podobov, naj Marija sprositi mir vsem narodom, naj ohrani našega sv. Oče v Rimi, naše škofe, duhovnike, i naj prositi za vse one, ki se pripravljajo za mešniški i redovni stan i za one ki blodijo v temi, da bi našli pravo Svetlost, kak i za vse one, ki so v jütri, opoldnevi ino v večeri življenja. Nazadnje so še zaspevale „Večerni zvon...“ Voditeljicam D. Z. i nastopajočim iskreno častitamo i želemo, da naj še dostakrat tak lepo proslavljajo den naših mater, posebno pa den mater vseh mater, to je Marijo.

pokoriti. I Hitler, naj opraviči svoj stopaj, je pozvao vse volilce, naj dajo svoje glase, da li prav vodi on politiko Nemčije ali ne. I glasalo je 99% volilcov, to je okroglo 45 milijon Nemcov, šteri vsi odobravajo Hitlerov stopaj, s šterim je prelomo podpisano pogodbo i ga pooblastijo, naj se po svojoj uvidevnosti pogaja z Francozi i drugimi narodi. Hitler toti svoj stopaj s tem razlaga, zakaj so sklenoli Francozi zvezo z Rusi, a to je samo nazlük, za šterim Nemci skrivajo svoje istinske namene: priti do prvejše oblasti na sveti i jo še razširiti.

Abesinija. Italijani so na treh krajaj začeli ofenzivo proti Abesincom i napredovali. Njihove bombe kolejo nedužni ljudi i s kruglami jemljejo poštenomi narodi tisto, ka je ne njihovoga. Nego pravičen Bog vse te krivice vidi i de je ednok grozno kaštigao na Talijanaj.

Beltinci. Prinäs se pali ustanovi pevski zbor, ki je bio pred leti razpuščen. Bivši najbokši pesmarje neščejo pristopiti nazaj. Jako dobro bi bilo, da oseba, ki zbor organizira, gleda na to, da na kakši način pregovori bivše pesmare, da pristopijo pali nazaj k zbori.

Veliki nered pri električnom toki v Lendavi. V smisli pogodbe bi mogo biti električni tok *celi den* na razpolago lendavskim naročnikom. A te svoje dužnosti ne vrši vodstvo elektrarne, ar stroji ne dobijo toka za pogon, kda bi ga najbolje potrebuvali. S tem trpijo obrati pa tudi ugled same elektrarne. Naj bo red odsehmao.

Gomilica. Hitro je šla za možom na drugi svet Dominko Marija, mati törjanskoga kantora, našega naročnika, ki tak lepo vodi skupno spevanje v lepoj törjanskoi cerkvi. Pri Dominkovih je bilo osem kotrig v družini, a zdaj je ostao samo eden, regrut s starov mamicov. Vsi ovi so ali spomrli ali se razišli po sveti v kratkom časi.

Tišina. V nedelo je obdržao pri nas spravišče g. banski svetnik, Bajlec Franc. Lepo nam je razložo potrebo po širokoj samoupravi, štero ma v programi nova stranka JRZ i nam zato to pripravao.

Vrastvo za podgane so dobri psi. V Soboti v hoteli Krona so se pri levaj jako raznožile podgani. I kak so je prepravili. Preminoči teden so podnice gorstrgali v kratkom časi so štirje psi skoro sto podgani spoklali. Vredno je takše pse meti.

Sobota. Občina je poklonila novoj bolnici 5 oralov zemle, gde se bo ta bolnica zidala i ravno teliko za njeno vzdrževanje. — V torok, 31. marca se je obdržala seja, na šteroj se je vse potrebno pogučalo od nove bolnice i po šteroj seji ide deputacija v Ljubljano na banovino.

Krog. V soboto, 28. marca je pregledala komisija naše šolsko poslopje. Določilo se je, da se šola mora razširiti i da postane štirirazredna.

Šolari meščanske šole iz Lendave - v Hrastniki. Dne 26. i 27. marca so odišli dijaki 3. i 4. ržreda meščanske šole pod vodstvom g. Pečnika na poučni izlet v najbolje znane industrijsko-rüdarske kraje, v Hrastnik i v Trbovlje. 26. marca so si ogledali v Hrastniki steklarno, tovarno kemičnih izdelkov i rüdniške naprave. Vnogo lepoga i za življenje koristnoga so doživeli. Lüdje so vgonjavali odked so koli ti izletniki, i kda so zvedeli, da so prišli iz delešnje Slov. krajine, so jih obstopili i jih spitali kak živejo kaj tam daleč v ravnini za mejov. Deca so naše obsipali, bilo jih je nad sto, sprevaljali so je, razkazüvali sivo industrijsko naselbino delavcov, neprijazne, a zanimive stroje. Izletnike je vodo sam rüdniški nadzornik g. Silvin Burger. Stariši i mi se gospodi prav lepo zahvalüjemo za njegovo naklonjenost, pozornost i za njegovo razlago. Posebno smo njemi zahvalni, da je dao našim otrokom brezplačno prenočišče na čistih postelah. Nadale se zahvalüjemo gospej Logarovej, da je naše tak prijazno sprejela i našim deklkam dala potrebne mehke poste. Tudi gospej Podlogarovej se zahvalüjemo, da se je smilila dveh deklk i jive vzela na brezplačno prenočišče.

Večer so obiskali naše izletnike č. g. vikar Alojzij Žalar, bivši beltinski kaplan, razveselili so se, gda so vidili svoje znance iz Slov. Krajine. Drugi den so meli mešo v zasilnoj kapelici. Po meši pa so č. g. vikar vodili izletnike poldrugo vöro daleč v Trbovlje, gde so se pridružili č. g. kaplan Ksaverij Korbani i si ogledali znamenitosti Trbovlja. — Stariši i izletniki se prav lepo zahvalimo vsem, ki so pomogli, da je izlet tak lepo izpadno. Posebno hvala g. vikari Žalari za njuvo požrtvovalnost.

S tem se ne pomaga našemi narodi. V Slov. Gospodari smo čteli, kak kaplejo naročniki Novin pri Sv. Sebeščani. Novine so dnes tjeđen odgovorile, da te glas objavljen v Slovenci, ne odgovarja toti v celoti istini, a nekaj naročnikov je pa li postalo nevernih domačemi listi. Pitamo mi prebivalci Slov. Krajine, kakši hasek ma z toga naš človek, če se piše od njega, kak zanemarja svoj lastiven tisk, ki ga je brano, čüvao i zagovarjao kak niden drugi. Nedo li z toga poročila naši bratje prek Müre mislili, ki so verni svojim listom, ka smo mi nestanovitni, nezaneslivi ljudje, da niti svoje ne poštüjemo, nego zametavamo?

Naši listi so po Jožefovom etak narasli do konca meseca: 10 Novin i 83 Marijinih Listov. Vüpamo se, da se vrejüjejo v pravom Kristušovom duhi, zato pa sovraštvo proti njim vzeme Bog tudi kak sovraštvo proti sebi i je zato bo občüvao irazširo po svojoj voli, ne pa po človečoj.

Žižki. Vmrjo je v Chicagi v velikom siromaštvi naš rojak, Koštric Martin. Pokojni je bio eden prvih, ki je šo v Ameriko i potegno za sebov prevnoge, posebno iz črensovske fare. Pred leti se je ponesrečo, povozila ga je cestna železnica, potem so ga roparje nabili. Tri leta že ne delao. Rokaj so ga na lastne stroške v grob spravili. Za vnogo trpečega je 29. marca bila sv. meša zadüšnica v Črensovcih, gda se njemi je tudi zvonilo. Naj njemi Srce Jezušovo odpre veselo nebo.

Vabilo. Upraviteljstvo Vas vljudno vabi, da se udeležite roditeljskega sestanka, dne 5. aprila t. 1. ob pol 3. uri popoldne, v risalnici meščanske šole. Na sestanku bo kratko predavanje o vzrokih neuspehov učencev, nato pojasnila odredb o pouku, vedenju in ocenjevanju učencev, vsak pa lahko dobi podrobna obvestila o uspehu svojega otroka. Stariši: šola sama ne more nositi vsa bremena vzgoje in pouka Vaših otrok, pridite, da se lahko skupno posvetujemo, kaj se vse lahko zboljšati da. Z odličnim spoštovanjem: Dobernik Simon, upravitelj.

Črensovc. Na svetek Marijinoga oznanenja dne 25. marca pred večernicov, je bilo sprejetih v Marijino družbo 88 dekeo. Sprejem so zvršili plevanoš, čast. g. Zadravec. Vsa čast deklam, ki se tak lepo zbirajo pod Marijino zastavo. — Naš orožniški komandir, g. Plešovnik je premeščen v Lendavo za ovoga.

Čestitamo na napredüvanji. Na njegovo mesto pride g. Naglič. Novomi g. komandiri želemo, da se dobro počüti med nami. — Prosvetno društvo bo melo na cvetno nedelo 5. marca 1936. po večernici v maloj dyorani Našega doma sestanek. Predavali bodo: čast. g. Trobina, kaplan, od lepoga vedenja, predsednik občine g. Horvat Anton od kmetijskoga prava i čast. g. Raduha Jožef, salezijanec, iz Razkrižja, od misijonov. Predavanje so vsa jako zanimiva i koristna. Sestanek je obvezen za vse člane in članice. Vabimo pa tudi vse druge, posebno dečke pa dekle

Trnje. V našoj šoli se grozno širi trahom. Že skoro polovica dece trpi na njem. Pozivlemo oblast, naj skrbno pazi na našo deco, da se ne oküži, nego vrači i popolnoma zvrachi.

Sobota. Parcelacija parka. Občina Sobota parcelira park grofa Szaparyja. Že je vnogo razparceliranoga, dobijo se pa ešče lepe parcele za povanje hiš. Ki je šče dobiti, naj se zglati na občini v Soboti.

K odaji je hiša zidana

z dvema stanovanjema v Puconci št. 11. Kupci se naj zglatijo v Kmečki posojilnici v Murski Soboti, do 15. aprila.

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-1

Naši v misijonih.

Pismo misijonskega brata, Meolic Štefana.

Prečastiti gospod!

Dnes vam ne pišem več iz lepoga, južno-primoreškega Macao, nego iz visokoga pogorskega Jünana. Redovniška pokorščina me je pozvala na novo misijonsko pole v Jünanfu na pomoč našimi najstarejšimi misijonari, gospodi Kereci. Dugo bivanje v Macao ino lepo misijonsko delo med tamkajšnjim mladim mi je tak srce navezalo na tisti kraj, da sam se nekoliko težko ločim. Z druge strani pa sem tudi z veseljem odhajal v Jünanfu, ar sem zvedo, da tu najdem g. Kereca, ki mi bodo dober voditelj; jaz se bom pa trudo biti tudi njuv dober pomočnik.

16. dec. smo se vkrcali na ladjo v Hongkongi i po štiridnevnoj vožnji po morji smo prišli v Haiphong v Tonkini, Francoska kolonija. Odtenc pa v trej dnevaj z vlakom smo prišli na visoki Jünanfu. Pot je bila lepa i jako zanimivo, ar smo se vozili tak po morji kak po zemli po lepih krajaj. Tonkin je zaistino jako zanimivi i vleče s svojimi raznovrstnimi pisanimi šegami i naravnimi lepotami do radovednosti človeka, da vse to občuduje. Lepše prizore nam je pa dal visoki Jünan, kda smo se skoz dva dni po železnici vsikdar bole zdigali na visoke gore skoz neštevilnih predorov i včasih tudi prek groznih prepadov. Mislim, da je to edna svetovno najbolje akrobatičnih železnic, štero je neka francoska družba zgradila i jo tudi lepo oskrbljave.

23. dec. smo se pripelali srečno i zdravo v Jünanfu. Z menov so se skupno vozili tudi gospodi Kereci na pomoč, g. Majcen duhovnik, g. Oravec, Slovak, salezijanski pomočnik, jaz, in domačin Karoj Lj., ki je tudi salezijanec. Sprevajali so nas naš inšpektor Karol Braga. Skoz celo pot smo meli posebno božo pomoč, da nam ne trbela plačati carine i voznine po železnici. Jaz sam tak svoja kopita i šivalni stroj brez potrošev sem spravil. Božič smo že jako lepo opravljali skupno z g. Kerecom. Oni so že stari misijonar i vajeni misijonskega dela, zato so tudi nas včasih vpregli v svoj misijonski voz i smo po Božiči taki začeli z delom pa tudi z včenjom jezika. Velika srmaščina je tu i narod šče jako zapuščen i pa divji, ali misijonsko delo je tem bole pisano. I ki je navdušen misijonar, lahko z veseljom dela za rešenje toga naroda. Naša ustanova je šče popolnoma v začetki i brez vsake ugodnosti. Potrebno nam je pa zato mnogo apoštolskega duha, da leži delamo v pomenkanji i zapuščenosti.

Gospod Kerec so že pripravili velike načrte za novo zgradbo i se že pogajajo z podjetniki, da bi kem prle začeli graditi veliko šolsko poslopje za rokodelske šole, osnovne ino za gimnazijo, da bi na takši način hitrej prišli na pomoč tomi zapuščenomi ljudstvi z dobrom strokovnov ino krščanskov vzgojov.

Nameravajo letos zgraditi samo en tretji del celoga načrta, štero ji bo stalo 50.000 indokinskih piaster, to je en milijon petsto jezero jugoslovanskih dinarov. Do zdaj šče nemajo niti ene piastre za to delo i tudi za prehrano nam menka potrebni penez. Vendar nekše brezmejno zavüpanje v posebno božo pomoč med dobrotniki v domovini jih vodi, da bodo vseedno že letos začnoli zidati. Jaz vam i vsem čitatelom Novin i M. lista toplo priporočam to naše novo podjetje, z šterim vüpamo rešiti vnogo poganskih düš. Molite dosta ino darujte v te namen, da bomo tak skupno delali za rešenje düš. Mislim, da je na Kitajskom to eden najbolje zapuščenih ino tudi najbolje potrebnih misijonov. Vi nas toplo priporočajte dobrim düšam.

Podnebje je tu jako lepo in zdravo. Ves promet od Jünanfu naprej se opravlja na konjskom ali pa na somarskem hrbiti, šterih je tu vse puno. Tudi mi, kda koma potüjemo na naše misijonske polete, moremo z konji potüvati. Roparskih ino komunističnih čet je tu vse puno, ali za volo stroge vlade zaednok ne vüpajo nikaj začinjati, i mi tudi vüpamo, da bodo pustili deželo lepo pri meri.

Končno se vam lepo zahvalujem za tako lepo ino redno pošilanje Novin i M. lista v Macao. Ar tam zdaj ne niednoga Slovenca, prosim, da več ne pošilate ta i tudi sem ne, ar si tu z g. Kerecom deliva čtenje tistih listov, ki jih njim pošilate. Želem vam tudi pri vašem apoštolskom deli dobrog tiska vnogo božega blagoslova v tom novom leti 1936. V lübezni božega Zveličara vas najlepše pozdravljam ino vam ostanem hvaležno vdani

Štefan Meolic,

salez. pomočnik ino misijonar na Kitajskom

Pri p o m b a. To lepo pismo vse pove. Ki ma peneze za pilo, kadilo i gizdo, naj je več ne meče na te reči, nego za rešenje poganskih düš i tak tudi svojo düše Vr.

Harmonium v dobrom stanji oda se. Praktičen za pevski zbor. Glej ga pri HORVAT LEŠNJEK MARTINI v ČRENSOVCIH 47.

Preje Trg Svobode, sedaj Vetrinjska ulica 30.

ŽE 67 LET

kupujete Vaša SEMENA kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, neprekosljive kakovosti in zanesljive kaljivosti v staroznani

trgovini semen **M. BERDAJS - MARIBOR.**
CENIKI NA RAZPOLAGO! Telef. 23-51 interur.

Dr. Janez Ev. Krek.

Božji blagoslov.

Pövest.

To se me je kmalu tako oprijelo, da sem mu krepko pomagal. Mati so me kmalu spoznali, kako je z menoj, in lepo so me svarili. Toda nič ni izdalo. Moje versko prepričanje se je vedno bolj topilo, opustil sem molitev in cerkev; vedno bolj sem zagazil v razuzdano življenje — moj Bog, kako sem bil zašel! Vedno bolj sem bil tudi zavzet za vse druge naklepe svojega tovariša.

Na drobno vama ne morem vsega pripovedovati. Preveč mi je hudo, ko se spominjam teh žalostnih časov. Sklenila sva bila napasti podjetnika, pobrati mu denar in ubežati. Imel nas je blizu 200 delavcev pod seboj. Vsako soboto je izplačeval v leseni baraki v gozdu nad prog, kjer je imel svojo pisarno. Jaz sem hodil navadno le ob sobotah domov. Mesec dni sem pa sploh ostal tudi čez nedeljo pri delu. Mati so bili v silnih skrbih zavoljo

mene. Prišli so sami pogledat, kako in kaj je z menoj. A skrnil sem se jim; sram me je bilo.

Neke sobote popoldne sva pazila, kdaj bo podjetnik sam. Jaz sem imel čuvati zunaj. V bližnji okolici ni bilo nikogar. Tovariš je šel notri našemljen ino dobro oborožen. Nameraval je z nožem zabosti svojo žrtev. Komaj par trenutij postojim, zaslišim iz kočje strel in grozen krik. Spoznal sem glas svojega zlodejskega druga. Neznani strah me je obšel in bežal sem proč. Pazil nisem, kam stopam, in pri tem sem prišel preblizu ravno skopanega nasipa. Udere se mi in z menoj se usuje ogromen usad prsti in kamenja. Padel sem k sreči tako, da je nad menoj molela velika, še ne odstreljena skala, in tako sem imel pol života prostega, samo na nogah me je tiščalo usedlo se breme. Ne da se popisati, kaj sem prestal. Skušal sem si pomagati, a ni šlo. Živ pokopan! Še zdaj me stresa, ko mislim na to. Videl sem, da ne morem nikamor. Sape mi je zmanjkalo. Na nogah sem čutil

Dinar je za nas kmete postao teški kak mlinski kamen. Ve ga včasih ne vidim po cele mesece. Mi kmetje nemamo penez, milijoni brezposelnih delavcov tudi nemajo penez. Kama so pa te odišli vsi ti penezi, šterih je po bojni telko bilo?

Zadnjih sedem let so se zmenšale plače delavcov za polovico, samo cene industrijskih izdelkov, štere ti delavci izdelujejo, so narasle. Što je te dobo dobiček, šteri je nastao iz toga? Par tovarnarov i veletrgovcov. Dnes den küpi, pravimo, eden mesar dobrog bika po 4 Din kg, a nekda ga je küpo za 10 Din. Plača mesarom, šteri pri njem delajo, je dosta menša kak inda. A kila mesa košta ešče izda skoro telko kak inda! Tak je pri drugi trgovcaj. Veletrgovci se tožijo na slabe čase, a po razni inozemski bankaj majo vnogi naložene teške milijone. Zakaj država dopusti te izvoz penez, zakaj ne zapleni tej penez, šteri tam brez koristi ležijo?

V bankaj je zmrznolo 4 milijarde Din. Što je dobo te peneze? Par bogatih bankirov, šteri so s penezi odišli v inozemstvo.

Ešče zdaj lejko küpimo hranilno knjižico za polovico njene vrednosti.

Motanje.

Den za dnevom čtmo, kak razni časopisi v našoj državi prinašajo članke od zaščite kmetski dugov.

Vsakši čas se mota ta reč inaci, kak bi mogla priti do pravoga. Dragi gospodje! V takšo formo nigdar ne pridemo do pravoga cila, či ne bomo začali inaci misliti.

To dozdašnje motanje nas vse samo globše zakopa, tak dužnike, kak vlagatele hranilnic v prepad. Zakaj? Kmet dužnik nemre plačati, vlagateo pa nemre dobiti svojih penez. Pitamo Vas, gospode, gde iščete Vi rešenje? V zaščiti? Zaščita nas vse kole. Neka druga smer bi mogla biti, od štere bi si gospodje naj belili glave, štera je ne samo očividna, nego zraven tipliva. Vidimo, da v raznih državaj ništarni cele zaboje dinarov vozijo sem in ta, pa küpüjejo vse dol. Naslednje siromaškoga prezaduženoga kmeta v svoje robstvo doli küpijo, šteri je itak že skoron nej drugo kak rob. To bi bila edna smer, v štero bi mogli naši državniki brez pardona malo več pažnje obrniti, i dognati, kak, otkec i s koj ništarnim teliko bogastva v tak kratkom časi pride, drugi pa vsi zakaj prepadajo. Ništarni ljudje so v kratkom časi teliko pridobili, da nemajo več straha, ka bi kaj zgubili. Tem se po navadi vse na dobro obrača, druge pa vse zakopajo.

Druga nevolja je pa, da se ljudje, štere ravno ta pereča rana najbolje peče, motajo tam okoli, gde nega za nje pomoči. Pomagajo škodlivce na vse mogoče načine i tak ostane rana naša ešče naduže brez vpravstva.

Nemeš Vinci, kmet, Tešanovci.

neznosne bolečine. Poskušal sem kričati, kar sem mogel, a glas ni imel nobene moči. Videl sem smrt pred seboj — gotovo strašno smrt.

Tu sem se spominjal svoje matere, njenih naukov in njenih del. „Bog je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.“ Kolikokrat sem slišal od matere to resnico! Sedaj sem sam izkušal pravičnost božje sodbe. Bil sem potr, obupan in do smrti telesno in dušno utrujen. Tu pa se mi je na mah zablistalo nekaj v duši, zdelo se mi je, da se nekdo pogovarja z menoj in da mi pravi: „Bog ne kaznuje samo, marveč tudi plačuje. Glej, koliko je tvoja mati storila dobrih del. ‚Bog plačaj‘ so ji voščili nebrojnokrat, Bog je njen dolžnik. Reveži so ji govorili to voščilo v njegovem imenu. Te ‚Bog plačaj‘ daruje tvoja mati zate. Bodi potolažen!“

Tako se spominjam teh besed, kot bi jih bil ravno kar slišal. Jaz sem sveto uverjen, da je z nebes prišel sam angel varuh in mi to govoril. Brž mi je pri teh beseda legla neka

Što je pri tom zgübo? Naši izseljenci, šteri so krvavo zaslužili te peneze i so dinar po dinari vlagali v hranilnice. Zdaj je par preküpčevalcov zaslužilo pri tej knjižicaj jezere.

Pri nas so v zadnjem časi rasle tvornice kak gobe po dešči. Vse te tvornice i njuvi izdelki so bili zaščiteni z visikov carinov. Tak mi za razno plätno, štere izdelujejo te naše tvornice, zavolo visike carine, plačamo več kak če bi je naročili iz inozemstva. Blago košta 10 Din, a na meji moramo plačati 5 Din carine. Pa što ma dobiček pri tom? Par tvorničarov. Tak je z drugimi tvornicami. Kemal paša je v Turčiji vse tvornice podržavo, vse so državna last. Dobiček tej tvornic dobi država. Pri nas pa vse te peneze ide prek meje. Pomislili, kakši je te dobiček: pri kili cukra se zasluži 8 Din. Pri nas je cukar najbolje dragi po celoj Evropi. Za kaštulo špic damo 4 bilice, za par punčulov kravo.

Tak vidimo, ka ves penez ide v roke par bogatašov, šteri ne vejo ka bi s penezi. Kak to, ka se na sveti nišče ne najde, ki bi znao to prepričati. — Če bi se bogalo Kristušovoga namestnika, sv. Očo, bi se te krivice čez noč odpravile. A krivica ma dosta zagovornikov i je velika plačnica.

Besede

so kakor izstradani levi divjale in begale trudno srce, kakor bi strašne erinije vstale in mnoge in davne želje neizpoljene, zamorjene, kot klicane iz dna peklá, njih blisk je šinil do nebá — Kakor zvezdic niz hiti k Soncu Gospodu, tu donebni križ, tam križcev nebroj — Vsaj zdaj postoj ob mavrici na nebem svodu! Pa sem zaprl oči, da bi zaspal, da bi ne znal, da še vedno boli — A besede so silnejše: Odprejo oči, razkrenejo usta: Naj govori o trpljenju-življenju, duhá, ki ga dá — Bog ob koncu stvari!

Pöšta.

Žizek M., Ižekovci. Zavolo vašega broda smo prosili na banovini pomoč. Ste že kaj dobili rešenoga? — Balažic M. Melinci. Odposlali na merodajno mesto vaše vrstice. — F. K. Rankovci. Naravnost pošli, prepis pa sem. — Fujs Adela. Baynes. Peneze sprejeli, Bog plačaj. Mekiš Roza, Trdkova. Z vas se tudi ne spozabimo. Potožite pa svoje nevolje vašemi g. zastopniki i te bomó skupno delali za vse. — Miholič Jožef, Šilinci. Peneze sprejeli, Račun je dober. Na lani vse plačano, na letos zato spisali 89 D. — Žiško Cilika, Francija. Naročnino sprejeli. Hvala, da si spravila novo naročnico, šteroj smo vse poslali. Tudi Bog plati na viški od 3:55 Din, šteroga smo obrnilo na podporo naših listov. — Širitelom. Resno vas opominamo, da naročnino naberete i jo notri pošlete. Mamo tudi takše širitele, ki so ešče lanske naročnine ne plačali. Naj bo to zdaj zadnji opomin. — Griasbacher Agnes. Buenos Aires. M. list s kalendaram se je mogo zgubiti po dugoj poti. Zdjaj smo poslali ešče ednok prošeni M. list i eden kalendareček. Velkoga več nemamo.

mila uteha v srce. Zdelo se mi je, da ne čutim nebene bolečine več, in v nekakšnem polsnu sem jel moliti. V tem sem zgubil zavest — — Ko sem se prebudil, sem ležal v baraki in poleg mene so sedeli moja mati. Izvedel sem, da so me šele v nedeljo zasledili. Našli so moj klobuk poleg usada, slutili so nesrečo in odkopali so me. Sam Bog me je rešil!

Materi je zaigral smeh okrog usten, ko sem vanjo uprl oči. „Bogu bodi hvala; saj sem vedela, da še ne umrješ,“ so dejali. Ko sem se nekoliko okrepčal, se mi je kmalu vrnila moč. Vsega sem se takoj spominjal. Najbolj me je pekla misel, kaj je s podjetnikom. Mati so mi sami od sebe pripovedovali, da je bil napaden, da ga je neki delavec z nožem ranil v tilnik, da pa je napadeni brž zgrabil za samokres in ustrelil delavca, ki je kmalu potem umrl. „Vidi se, da premalo molite tukaj, ker se gode take strašne stvari in nesreče med vami“, so pristavili.

(Dalje)